

Majoritet til dets Bortfald; nej, blot $\frac{1}{3}$ i en Kommunalbestyrelse er enig om det, saa bort med det bestaaende. Altsaa, et Mindretal skal have ubetinget Ret til at vælte det bestaaende — jeg maa sige, at i Retning af konservativ Bestemmelse i et Lovforslag tror jeg nok, det er nogenlunde enestaaende. Det er, som sagt, derfor ogsaa naturligt, at der udtales Uvillie mod en saadan Bestemmelse fra konservativ Side. I al Almindelighed er det imidlertid muligt, at de Konservative ikke vil have saa meget imod en Bestemmelse om $\frac{2}{3}$ Majoritet. Men for Venstres Vedkommende — og den højtærede Indenrigsminister taler jo paa Venstres Vegne — maa jeg sige, at ganske vist er der sket meget fra Venstres Side i Retning af forandrede Standpunkter i de senere Aar, men dette at sige: Nu indretter vi paa et Spørgsmaal af saa overordentlig stor Betydning Forholdene saaledes, at det er Mindretallene indenfor Kommunalbestyrelserne, der har Afgørelserne i Hænde — det er, forekommer det mig, et saadant Brud paa de Principper, Venstre hidtil har forfægtet, at man i nogen Grad maa undre sig over det, endskønt man har vænnet sig til meget i den Retning. Men hvad der var Tanken, blev med al ønskelig Klarhed og Aabenhed udtalt af Venstres ærede Ordfører (Hagbart Berg), idet han vist omtrent brugte det Udtryk: Vi ønsker en Afvikling, og naar vi — det vil sige Venstre — ønsker en Afvikling, saa bryder vi os aldeles ikke om Spørgsmaalet Flertal eller Mindretal, saa siger vi: Da vi ønsker en Afvikling, skal Afviklingen gennemføres ikke i Kraft af, hvad Flertallet i Kommunalbestyrelsen ønsker, men i Kraft af, hvad et forholdsvis ringe Mindretal forlanger.

Og saa beklippes ifølge Lovforslaget det kommunale Selvstyre endda yderligere i meget høj og meget betænkelig Grad ved Bestemmelsen om, at det er Indenrigsministerens Godkendelse, det kommer an paa. Selv om der i de enkelte Kommunalbestyrelser opnaas dette kvalificerede Flertal paa $\frac{2}{3}$ af Stemmerne for at bevare Nævnene, er man endda ikke ude over Vanskelighederne, naar der er Frygt for, at de Rester af kommunalt Selvstyre, der er blevet tilbage, alligevel skulde kunne gøre sig gældende i en Retning, som det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg ikke ønsker, idet det, som han sagde, kommer an paa, hvad vi ønsker, og ikke, hvad Kommunalbestyrelserne ønsker. Og for at sætte en ny Bom for det siger man: Ja, nu er der ganske vist denne kvalificerede Majoritet indenfor vedkommende Kommunalbestyrelse, det er alligevel

ikke lykkedes at skaffe Grundejerne den afgørende Indflydelse, men dermed er det hele ikke i Orden, nu gaar vi til Indenrigsministeren — for Københavns, Byernes og de bymæssigt bebyggede Landkommuners Vedkommende —, og saa er det ham, der har Afgørelsen i sin Haand, det er ham, der skal skønne over, om der er Boligmangel i den vedkommende Kommune, det er ikke vedkommende Kommunalbestyrelse; og han skønner over, om der er Boligmangel i Kommunen ved Forefindelse af et efter Kommunens Størrelse betydeligt Antal husvilde. Det vil med andre Ord sige, at Spørgsmaalet om, hvorvidt der er et betydeligt Antal husvilde, og om Kommunen ser nogen som helst Mulighed for at skaffe disse under Tag, afgøres ikke af Kommunalbestyrelsen, den har selvfølgelig ikke det fornødne Kendskab til, hvordan de lokale Forhold stiller sig i vedkommende Kommune, nej, det har selvfølgelig den højtærede Indenrigsminister ganske anderledes Evtne til at afgøre! Denne Betragtning, Stillingen til det kommunale Selvstyre, forekommer det mig værd at fremdrage her.

Der er en Ting, som Lovforslaget i sin foreliggende Skikkelse indrømmer, og det er, at Bolignøden eller Boligmangelen, som man kalder det i Lovforslaget, jo dog er Forudsætningen for Opretholdelsen af Nævnene til 1. Maj 1924. Men naar det er Bolignøden, som det dog i sidste Instans kommer an paa, hvor kan man saa uden videre sige — og det blev fremhævet stærkt af det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg —, at Nævnene under alle Omstændigheder kun kan opretholdes indtil 1. Maj 1924? Naar det er Bolignøden, det kommer an paa, og det viser sig, at Bolignøden ogsaa hersker den 1. Maj 1924, hvorledes bliver saa Begrundelsen for, at Loven uden videre skal falde bort den 1. Maj 1924 for Bolignævnenes Vedkommende under alle Omstændigheder. Konsekvensen af det Standpunkt, man har indtaget her, og som ogsaa har fundet Udtryk i Lovforslaget, maa dog være, at der gives Adgang til fremdeles at opretholde Nævnene, naar Bolignøden vedblivende er til Stede, thi ellers kommer Lovforslagets Motiver i Strid med sig selv.

Venstres ærede Ordfører brugte det Udtryk, at man skulde se paa Forbrugernes Interesser, og fremhævede, at det var det, hans Parti altid og ved enhver Lejlighed havde gjort. Det er en ret ejendommelig Maade, hvorpaa det ærede Medlem ser paa Forbrugernes Interesse i det foreliggende Tilfælde, thi det, der her er Tale om, er Forbrugere af Lejligheder, og det, der her gives,